

Stichting Het Nationale Theater (HNTjong)

Geadviseerd subsidiebedrag: € 1.225.936

Gevraagd subsidiebedrag: € 1.267.529

Over de instelling

Stichting Het Nationale Theater (hierna: HNTjong), podiumkunsten, jeugdpodiumkunsten, Den Haag

HNTjong maakt deel uit van Stichting Het Nationale Theater, waarbinnen jeugdtheater, volwassenentheater en een podium samenkomen. HNTjong maakt jeugd- en familievoorstellingen en jongerenproducties, met nieuw geschreven teksten of radicaal bewerkte klassiekers als uitgangspunt. De instelling vindt het belangrijk om podiumkunst te maken die jong publiek laat ervaren dat theater (ook) over hen gaat, waarin hun perspectief centraal staat en dat hen een stem geeft. Zo wil ze jong publiek scherpen tot zelfstandig denkende wereldburgers. HNTjong maakt jaarlijks een grotezaalvoorstelling, producties voor de vlakke vloer en speelt besloten schoolvoorstellingen, op scholen en in de klas.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.27 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) adviseert Stichting Het Nationale Theater een subsidiebedrag toe te kennen van € 1.225.936.

De raad adviseert aan de subsidieverlening de voorwaarde te verbinden dat de instelling voor 1 november 2024 een document verstrekt waaruit blijkt hoe zij omgaat met de Fair Practice Code, de Code Diversiteit & Inclusie en de Governance Code Cultuur.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad vond de activiteiten van HNTjong in de subsidieperiode 2021 - 2024 artistiek erg sterk met een duidelijke, eigen signatuur. De instelling bracht goed gemaakte grotezaalvoorstellingen voor jongeren over belangwekkende onderwerpen. Hij was vooral onder de indruk van de marathonvoorstelling 'Trojan Wars', waarmee HNTjong liet zien dat dergelijke epische marathonvoorstellingen niet enkel aan volwassenen voorbehouden hoeven te zijn. Ook zette de instelling zich in voor talentontwikkeling en gaf ze veel ruimte aan jonge acteurs en makers. Ze werd meermaals onderscheiden met

toneelprijzen, waaronder een Gouden Krekel, Louis d'Or, Toneelunie Vertaalprijs en een Arlecchino.

HNTjong neemt ook in de subsidieperiode 2025 - 2028 een stevige positie in het jeugdtheaterveld in. Met kwalitatief hoogwaardige grotezaalvoorstellingen voor de jeugd levert ze een belangrijke bijdrage aan de theatersector. Ze brengt relevante maatschappelijke thema's die goed aansluiten bij haar doelgroep, vol humor en absurditeit. Het vakmanschap blijkt mede uit de vele gewonnen prijzen. De instelling kan grootschalige producties maken door de grootte van de organisatie, de combinatie met een volwassengezelschap en een eigen theater. Dit levert vele voordelen op, in slagkracht en financiële mogelijkheden. Wel valt op dat de geplande voorstellingen zich bijna geheel richten op jongeren. De raad vindt het niet passen bij een jeugdtheatergezelschap van deze omvang om amper aanbod voor kinderen te maken.

De raad waardeert de inspanningen die HNTjong levert op het gebied van talentontwikkeling. Talenten hebben een zichtbare plek in de plannen gekregen. De instelling kiest in periode 2025 - 2028 voor een diverse groep jonge en midcareer makers: Loek de Bakker, Dimphna van Kempen, Gavin-Viano, Isaura Sanwirjatmo en Nina Spijkers. Zij maken ieder twee producties in de komende vier jaar, wat de raad zeer positief voor hun ontwikkeling vindt. De raad kijkt onder meer uit naar de bewerking van 'Once on this Island', een Caraïbisch sprookje over *colorism* samen met DOX. Ook vindt hij het interessant dat met Sanwirjatmo voor een videokunstenaar is gekozen. Hoe de begeleiding van deze makers eruit ziet, blijkt echter niet duidelijk uit het plan.

Dat de instelling in subsidieperiode 2025 - 2028 ruimte maakt voor toekomstige jeugdtheatermakers in Zaal 3, het laboratorium voor multi- en interdisciplinair onderzoek van Het Nationale Theater, is sterk. Zeker nu er geen productiehuis voor jeugdtheater meer is, is deze inzet van groot belang voor talentontwikkeling. Ook schrijftalent krijgt bij HNTjong de kans zich te ontwikkelen. De instelling kiest de komende jaren voor een vertrouwenwekkend palet aan schrijvers.

Maatschappelijke betekenis

HNTjong bleek in subsidieperiode 2021 - 2024 een voorloper op het gebied van educatie en samenwerking met maatschappelijke partners. Ook het diversiteitsbeleid was helder uitgewerkt, wat vooral zichtbaar was in de cast en de onderwerpkeuze van de voorstellingen.

De instelling beschikt over een zeer sterke educatieafdeling, die ook in de subsidieperiode 2025 - 2028 educatie al in een vroeg stadium aan het artistieke maakproces wil koppelen. Ze heeft een groot netwerk in de stad en een goed bereik onder scholen. Het contextprogramma dat HNTjong biedt, ook bij vrije voorstellingen, is erg sterk, al is dit in de aanvraag summier beschreven. De

instelling wil investeren in meer begeleiding aan schoolpubliek bij voorstellingen met kwetsbare onderwerpen. De raad vindt het goed dat ze daar extra op inzet. Ook is hij positief over de programma's op pabo's en mbo-theateropleidingen.

De samenwerking met verschillende maatschappelijke partners, waaronder Warchild, Slachtofferhulp en milieuorganisaties, is interessant en divers en zeer goed uitgewerkt. Rondom Ketu Koti is HNTjong landelijk een aanjager, wat de raad zeer waardeert.

De instelling is met langdurige samenwerkingen sterk geworteld in de eigen stad en regio en lokaal ook goed zichtbaar met haar jongerenprogramma's. Gezien de omvang van de organisatie denkt de raad dat HNTjong een grotere rol zou kunnen spelen in het Haagse culturele landschap door kleinere spelers vooruit te helpen. Haar samenwerking met Firma MES vindt hij hiervan een goed voorbeeld.

Met haar keuze voor diverse makers, acteurs, thema's en contextprogramma's creëert HNTjong een sterk profiel op het gebied van diversiteit en inclusie. Ze besteedt aandacht aan culturele, etnische en religieuze achtergronden en aan gender, roots, kleur, seksualiteit, armoede en mentale gezondheid. Ze be vraagt het traditionele man-vrouwgezin en zegt het belangrijk te vinden om in haar voorstellingen ruimte te creëren voor diverse perspectieven en andere vertelvormen. Het onderzoeken en uitdragen van identiteit is onderdeel van haar missie.

De samenstelling van de organisatie is nog wel vrij homogeen. De raad kan zich geen beeld vormen van de wijze waarop HNTjong in subsidieperiode 2025 - 2028 haar beleid vormgeeft om diversiteit en inclusie onder haar personeel/medewerkers te bevorderen, doordat de aanvraag het maximale aantal pagina's overschrijdt. De raad geeft als aandachtspunt mee dat de instelling haar omgang met de code uiterlijk 1 november 2024 toelicht in een document voor tot subsidieverlening kan worden overgegaan.

De instelling heeft actief bijgedragen aan de totstandkoming van nieuwe afspraken voor de cao Toneel en Dans en ze neemt deel aan de Denktank jeugdtheater van NAPK. Ze beschrijft in haar aanvraag de Fair Practice Code uit volle overtuiging te hanteren, maar hoe ze dat verder doet kan de raad niet beoordelen door de overschrijding van het maximum aantal pagina's. De raad verwacht dat de instelling haar omgang met de code uiterlijk 1 november 2024 toelicht in eerdergenoemd document.

Toegankelijkheid

De inspanningen die HNTjong in de periode 2025 - 2028 verricht om de toegankelijkheid van haar werk te vergroten vindt de raad voorbeeldstellend. De

instelling beschikt over een volledige afdeling die toegankelijkheid als doel heeft: HNTonbeperkt. De grote aandacht voor toegankelijkheid is in de plannen zeer goed uitgewerkt. De instelling bundelt de krachten met relevante partners en deelt de kennis die dit oplevert vervolgens met partners buiten de standplaats. De raad benadrukt de meerwaarde van deze expertisedeling.

Op HNTonbeperkt na geeft de instelling echter geen heldere visie op publieksbeleid en het bereiken van nieuw publiek. Dat vindt de raad teleurstellend. Een instelling met haar statuur zou daar gedegen beleid voor moeten ontwikkelen. De instelling heeft een sterke beeldtaal die een breed publiek aanspreekt. Ook heeft ze door haar omvang de mogelijkheid om vaak en op veel plaatsen te spelen. Met het bewerken van een voorstelling tot televisiefilm, zoals ze deed bij 'Tori', kan de instelling haar werk bovendien toegankelijk maken voor een groter publiek. Ook ziet de raad de aantrekkingskracht die het casten van bekende acteurs uit het volwassengezelschap in jeugdvoorstellingen kan hebben. Hij is positief over de inzet van een jongerenredactie en de zichtbaarheid op voor jongeren relevante platformen als Vinted, TikTok en Snapchat.

In de plannen maakt de instelling op een kaart met speelsteden geen onderscheid tussen Het Nationale Theater en HNTjong, waardoor deze niet duidelijk is. Wel is duidelijk dat de combinatie het hele land met voorstellingen bereikt en volle zalen trekt. Het is echter opmerkelijk dat een gezelschap van deze omvang en met deze slagkracht Zeeland niet bereikt.

De wens om de samenwerking met Suriname uit te breiden, met een focus op wederzijdse uitwisseling, is positief, net als het onderzoek naar een doorlopende samenwerking op de ABC-eilanden. Internationaal is de instelling verder beperkt zichtbaar.

Bedrijfsmatige gezondheid

HNTjong maakt gebruik van de faciliteiten en mogelijkheden van Het Nationale Theater en betaalt een percentuele bijdrage aan de organisatie. Wel is de jeugdinstelling artistiek autonoom en beheert ze een eigen productiebudget. De begrotingen van Het Nationale Theater en HNTjong voor subsidieperiode 2025 - 2028 lopen door elkaar. Om die reden beoordeelt de raad de bedrijfsmatige gezondheid van Stichting Het Nationale Theater als geheel.

Op basis van de kengetallen (liquiditeit, solvabiliteit en weerstandsvermogen) in de jaarrekening 2022 constateert de raad dat de instelling financieel gezond is. Opvallend is dat de begroting voor elk jaar in de periode 2025 - 2028 hetzelfde is, waarmee ze geen rekening houdt met inflatie, die waarschijnlijk zal zorgen voor een toename van de lasten. De instelling benoemt geen strategie bij tegenvallende inkomsten of uitgaven.

De raad kan zich geen oordeel vormen van de wijze waarop de instelling omgaat met de principes uit de Governance Code Cultuur, omdat de instelling dit in haar aanvraag bespreekt voorbij het maximum aantal pagina's. De raad verwacht dat de instelling haar omgang met de code uiterlijk 1 november 2024 toelicht in eerdergenoemd document.

Geografische spreiding

HNTjong is gevestigd in Den Haag. Binnen de categorie Jeugdpodiumkunsten zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaats van de aanvragers.